

Een column is een plek waar je jouw persoonlijke mening ongeremd kwijt moet kunnen, zonder je te storen aan commerciële belangen en zonder angst voor represailles. Schrijven waar je voor staat – dat is een column. Nu, daar komt hij dan – mijn mening: SOA sucks! SOA is één grote zeepbel. SOA is gebakken lucht! Een Service Oriented Architecture is erger dan de ziektes waar de afkorting vroeger voor stond.

De SOA-zeepbel

Op het vorige landelijke architectencongres kon je het weer zien, een grote hal vol adviesbedrijven en softwarebouwers. Overall om je heen posters met “bla-bla, wij zijn uw SOA-leverancier” en “Wij alignen uw business met SOA!”. Ik heb ze geteld. Meer dan tweederde van de stands adverteerde op een of andere manier met SOA. SOA zit duidelijk aan de top van de hype cycle. Ik hoop dat het zo snel mogelijk van die top afdondert en daar heel lang beneden blijft. Rot op met je SOA!

Ah, dat lucht op. Nu nog even vertellen waarom SOA zo'n slecht idee is – en waarom ik er zo overduidelijk agressief van wordt. Om te beginnen: Niemand weet waar SOA over gaat. Ik las een auditrapport van een van onze grote hardwareboeren. Die beweerden dat ze bij de geaudite organisatie een service oriented architecture aantroffen. Zij noemden als herkenbare services: de desktop, het netwerk, storage, mail, ..., en ook nog een business applicatie. Zij zagen services overduidelijk als ‘dingen’ die door een service-afdeling ‘geserviced’ moeten worden – services zijn de onderdelen die een beheerorganisatie ziet wanneer zij naar een klantorganisatie kijkt. Ik stond perplex. In mijn onschuld dacht ik altijd dat services functionele ‘busi-

ness services’ moesten zijn: de klant-service, documentmanagement als service, een schadeafhandelingservice voor een verzekeraar. Natuurlijk weet ik ook wel dat je gelaagde services kunt onderkennen binnen een organisatie. De onderste van die lagen zijn meer technisch van aard – platform-services zoals Archimate het zegt. En toch is dat dan heel anders dan wat ik in dat rapport las. Als SOA het toestaat dat we met z'n allen doodleuk langs elkaar heen blijven praten, dan is dat geen best gegeven.

Wanneer je een heel groot systeem maakt, of een grote organisatie inricht, dan moet je nadenken over hoe je dat systeem – die organisatie – inricht. Dat is logisch. Voor velen houdt dit ook in dat je het systeem in stukken hakt (lees overall waar ik systeem zeg ook maar ‘organisatie’ erbij) – prima. Die stukken kunnen allerlei namen hebben: componenten, afdelingen, dingen, objecten, units, services ... de naam doet er niet zo veel toe. Waar het om gaat is hoe je die onderdelen beschrijft, wát die onderdelen doen, het gedrag van de onderdelen. Voor velen gaat SOA over de manier waarop het ene onderdeel praat met het andere onderdeel – de berichten tussen de onderdelen. Als dat zo is, dan zou SOA niet meer zijn

dan techniek. En techniek is nooit een hype waard. Techniek vermomd als iets anders – dan wordt het gevaarlijk.

Laten we – voordeel van de twijfel – er van uit gaan dat SOA niet over techniek gaat: SOA is meer dan ESB, SOAP en WSDL. Dan zou SOA op zijn best een nieuw paradigma kunnen zijn voor het inrichten van systemen en organisaties. Maar, wat blijkt: in de praktijk is SOA alleen maar een volgende stap in een oeroud (meer dan 100 jaar, sinds de industriële revolutie) bedrijfsmodel. Vrijwel alle leveranciers zien SOA als een manier om bedrijfs-onderdelen en systemen te ‘orkestreren’, te besturen via door hogerhand bepaalde processen. Taylorisme, doorgedrongen tot in de programmacode. SOA is op die manier niet meer dan een aanpak die er van uit gaat dat we systemen en organisaties volledig kunnen begrijpen, kunnen overzien. SOA komt voort uit een schromelijke zelfoverschatting. Als we dat eenmaal zouden inzien, dan zouden we van de rest van SOA nog best iets moois kunnen maken.

Daan Kalmeijer is docent consultant bij CIBIT-adviseurs | opleiders (e-mail: daan@cibit.nl).